Excepție fac numai trei cuvinte, în care accentul a trecut pe *u* și prin urmare — când nu erà inițial — *áu* a devenit *àú* Acestea sânt: *aúd*, *lăút* și *làútă*. Cel din urmă trebue eliminat, căci el nu derivă din germ. *Láute*, ci din n.-grec. λαούτα (Tiktin). *Lăút* 'spălat' < lat. *lautus* s'a orientat după celelalte participii în *-ut (băút* etc.). Rămâne deci *aud*, care e accentuat pe *ú*, ca la noi, și la Megleniți (*ud*, din *aúd*, cu pierderea regulată a lui *a* inițial), pe când Aromânii (*ávdu*) și Istroromânii (*àvdu*), care au prefăcut pe *u* în *v*, au păstrat accentuarea originală, neputând mută accentul pe o consonantă.

Mutarea accentului o explică Weigand (*Jahresb.* III 222) astfel: „Kann durch das fragende *auzi* mit steigendem Stimmtone auf *a* veranlasst sein, wodurch *u* etwa eine Quinte höher lag und dann auch zum Akzentträger wurde". Dacă însă ridicarea vocii ar fi pricina mutării accentului, ne întrebăm de ce nu s'a schimbat accentul în *lauzi*, *adaugi* etc. Cauza cred că e alta. Negațiunea (*nu*) atrage la noi accentul asupra sa: *pót*, *lúcru*, dar *nú pot*, *nú lucri?* Când verbul începe cu *a*, *u* al negațiunei se elidează, dar accentul rămâne pe întâia silabă: *alérg*, *ascúlt*, dar *n'álerga*, *n'ásculta!* (cf. DR. II 766 n.). Precum întrebării negate *n'ásculți?* îi corespunde răspunsul afirmativ *ascúlt*, tot astfel vechiului *n'áuzi?* (în care avem accentuarea etimologică) i s'a răspuns *aúd*, cu mutarea analogică a accentului, care apoi s'a generalizat în toate formele afirmative.

S. Pușcariu.

Notiță.

N. Iorga descrie în vol. XVI, din „Studii și Documente", p. 17 ș. u., un volumaș miscelaneu scris în a. 1800 la Copăceni de arhidiaconul Venedict. Pasagiul întitulat „Pentru câte vârste are omul . . " reprodus de Iorga (p. 17) este copiat, cu foarte mici schimbări, după Pravila de la Târgoviște (cf. „Cele șapte vârste ale omului" reproduse de Gaster, *Chrest.* I, p. 164).

S. P.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Note la pag. 561 ș. u.

Studiul lui Giuglea din acest anuar va produce de bună seamă o discuție vie, iar unele din etimologiile sale vor fi combătute. Nu e mai puțin adevărat însă că autorul lor, indiferent dacă explicările sale sânt juste în toate amănuntele, sau nu, a

BDD-A14695 © 1922-1923 Editura Institutului de Arte Grafice „Ardealul"
Provided by Diacronia.ro & www.dacoromanica.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 09:11:34